

SPOROČILO ZA JAVNOST

Haag / Luksemburg / Bruselj, 10 December 2019

7 NAJBOLJ OGROŽENIH 2020 (7 MOST ENDANGERED 2020)

Danes objavljamo ožji izbor štirinajstih najbolj ogroženih območij evropske dediščine

- ◆ Ikonični vladni zgradbi v Oslu, ki je bila poškodovana v terorističnem napadu l. 2011, grozi da bo porušena...
- ◆ Impresivno trdnjavo v Beogradu, ki je globoko zakoreninjena v evropski zgodovini, ogroža škodljiv projekt izvedbe kabinske žičnice...
- ◆ Znamenito kulturno središče v Albaniji, ki predstavlja pomemben družbeni in javni prostor v prestolnici, se sedaj spopada z neposredno grožnjo rušenja...
- ◆ Spektakularno okrašen (dekoriran) toskanski grad iz 19. stoletja je žrtev propadanja, zanemarjanja in vandalizma...

Ti štirje primeri demonstrirajo veliko raznolikost **štirinajstih evropskih dediščinskih območij**, ki so bila uvrščena v ožji izbor za seznam **7 najbolj ogroženih l. 2020 (The 7 Most Endangered 2020)**. Program 7 najbolj ogroženih se izvaja v sodelovanju organizacije **Europa Nostra** - glas kulturne dediščine v Evropi in **Inštituta Evropske investicijske banke**, podpira ga tudi program Evropske unije **Ustvarjalna Evropa (Creative Europe)**.

V ožjem izboru za seznam Sedem najbolj ogroženih l. 2020 je naslednjih **14 ogroženih dediščinskih območij**:

- Nacionalno gledališče Albanije, Tirana, ALBANIJA
- Karas - tradicionalne glinene posode za vino, ARMENIJA
- Samostan Khoranashat, regija Tavush, ARMENIJA
- Grad Jezeří, Horní Jiřetín, ČEŠKA
- Plavalna dvorana Tapiola, Espoo, FINSKA
- Grad Sammezzano, Toskana, ITALIJA
- Arheološki park Sybaris, ITALIJA
- Hiša Ivicke, Wassenaar, NIZOZEMSKA
- Y-blok, Government Quarter (vladna četrt), Oslo, NORVEŠKA
- Elektrarna Szombierki, Bytom, POLJSKA
- Beograjska trdnjava in njena okolica, SRBIJA
- Plečnikov stadion, Ljubljana, SLOVENIJA
- Depo podzemne železnice Cuatro Caminos, Madrid, ŠPANIJA
- Egiptovske dvorane, Glasgow, ZDRUŽENO KRALJESTVO

Nominacije so bile predložene s strani civilne družbe ali javnih organov, članov Europa Nostra ali njej pridruženih organizacij iz celotne Evrope. Svetovalni organ (an [advisory panel](#)), ki ga sestavlja 15 mednarodnih strokovnjakov, je pripravil ožji izbor najbolj ogroženih dediščinskih območij na podlagi njihovih **zgodovinskih in kulturnih vrednot** in na osnovi **stopnje ogroženosti** dediščine. Pri izboru so bili upoštevani tudi **udejstvovanje skupnosti, zavzetost** zasebnih in javnih deležnikov, dolgoročni **trajnostni razvoj** in **socialno-ekonomski vidik** dediščinskega območja.

Končni seznam 7 najbolj ogroženih dediščinskih območij v Evropi bo javno objavljen marca 2020.

Program 7 najbolj ogroženih se je začel izvajati januarja 2013, kot **kampanja civilne družbe** za reševanje ogrožene evropske dediščine. Čeprav **ne zagotavlja neposrednega financiranja**, igra pomembno vlogo pri ozaveščanju ter pri pripravi neodvisnih vrednotenj dediščine in izvedljivih akcijskih načrtov za mobilizacijo javne in zasebne podpore. O pozitivnih vplivih programa si lahko preberete tukaj ([here](#)).

KONTAKTI

Europa Nostra Elena Bianchi
eb@europanostra.org; T. +31 70 302 40 55

EIB-I Bruno Rossignol
bruno.rossignol@eib.org
T. +352 43 797 07 67; M. +352 62 134 58 62

ČE ŽELITE IZVEDETI VEČ

www.europanostra.org
www.7mostendangered.eu

HIGH RESOLUTION PHOTOS:

<https://www.flickr.com/photos/europanostra/albums>

Osnovne informacije

[Europa Nostra](#) je glas civilne družbe, ki se je zavezala varovanju in promociji evropske kulturne in naravne dediščine. V vseevropsko federacijo nevladnih organizacij, ki so zavezane ohranjanju dediščine, in ki jo podpira široka mreža javnih inštitucij, zasebnih podjetij in posameznikov, je vključenih več kot 40 držav. Ustanovljena je bila leta 1963, danes pa je priznana kot najbolj reprezentativna dediščinska mreža v Evropi. Predsednik organizacije je priznani operni pevec in dirigent Maestro Placido Domingo.

Europa Nostra si prizadeva za reševanje ogroženih evropskih spomenikov, dediščinskih območij in krajin, še posebej je temu namenjen program 7 najbolj ogroženih ([7 Most Endangered programme](#)). Odličnost slavi s podelitvijo nagrad [European Heritage Awards / Europa Nostra Awards](#). Europa Nostra skozi participatorni dialog z evropskimi ustanovami in z usklajevanjem Evropske zveze za dediščino 3.3. ([European Heritage Alliance 3.3](#)) pomembno prispeva k oblikovanju in izvajanju evropskih strategij in politik, ki so povezane z dediščino. Europa Nostra je bila tudi ena izmed pobudnikov in organizatorjev evropskega leta kulture 2018 ([European Year of Cultural Heritage](#) 2018).

Inštitut Evropske investicijske banke ([European Investment Bank Institute](#)) - EIB-I je bil ustanovljen v skupini EIB (Evropska investicijska banka in Evropski investicijski sklad) za spodbujanje in podporo socialnih, kulturnih in akademskih pobud z evropskimi zainteresiranimi stranmi in širšo javnostjo. To je ključni steber skupnosti in državljanske angažiranosti skupine EIB.

[Creative Europe](#) je program EU, ki je namenjen promociji evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev ter povečanju njihovega prispevka k rasti in novim delovnim mestom. S proračunom v višini 1.46 milijarde EUR za obdobje 2014 - 2020 podpira organizacije, ki delujejo na področju dediščine, uprizoritvenih umetnosti, likovnih umetnosti, interdisciplinarnih umetnosti, založništva, filma, televizije, glasbe in video iger, pa tudi več deset tisoč umetnikov, kulturnih in avdiovizualnih strokovnjakov. Financiranje jim omogoča, da delujejo po vsej Evropi, da dosežejo novo občinstvo in razvijajo nove veščine, potrebne v digitalni dobi.

Ožji izbor štirinajstih evropskih spomenikov in dediščinskih območij za program 7 NAJBOLJ OGROŽENIH 2020 (seznam po abecednem vrstnem redu držav izvora)

Nacionalno gledališče Albanije, Tirana, ALBANIJA

Nacionalno gledališče Albanije, eno najbolj znamenitih kulturnih središč v Albaniji, ki predstavlja pomemben družbeni in javni prostor v njeni prestolnici Tirani, se sedaj spopada z neposredno grožnjo, da bo porušeno. Gledališče zgrajeno v letih 1938–39, je izjemen primer moderne italijanske arhitekture iz tega obdobja in je integralna urbana komponenta monumentalne osrednje osi mesta. Gradbena tehnika je temeljila na uporabi montažnih plošč s cementno lesenimi vlakni, kot jih je uporabljalo gibanje Autarky v Italiji, in je v svojem času veljala za zelo inovativno.

Europa Nostra je že javno izrazila iskreno zaskrbljenost glede odločitve o zamenjavi obstoječega gledališkega objekta z novo sodobno zgradbo. Načrti za njegovo uničenje so izzvali množične proteste, ki jih podpirajo tudi strokovnjaki, ki mesto pozivajo, da v celoti izkoristi potencial obstoječega gledališča za kulturno in družbeno obogatitev Tirane. Kot del obširne kampanje civilne družbe za reševanje gledališke stavbe je nominacijo Narodnega gledališča za 7 najbolj ogroženih 2020 pripravila **Fundacija Gjirokastra**.

Karas - tradicionalne glinene posode za vino, ARMENIJA

Tradicionalnim tehnikam pridelave vina v Armeniji resno grozi, da bodo izginile v pozabo. Značilne glinene posode, znane kot "karas", se v Armeniji uporabljajo v tradiciji vinarstva že več kot 6000 let. Ta praksa se je sčasoma razširila po celotnem območju Sredozemlja, o čemer pričajo arheološke najdbe.

Značilno oblikovane posode "karas" izdelujejo mojstrski lončarji z zapletenim sistemom "zvijanja" gline. Posode lahko vsebujejo do 1500 litrov tekočine. Ne glede na nekoč široko razširjeno večščino izdelovanja glinenih posod za vino v armenski vinski kulturi, sta danes tradicionalna tehnika in znanje izdelovanja "karas" v nevarnosti, da se izgubita.

Nominacijo je pripravila organizacija **Karas Revival Heritage Project**, ki je osredotočena na oživljanje tradicionalne tehnike in na prenos znanja izdelave posod "karas" naslednjim generacijam. Projekt za ohranjanje in valorizacijo te tradicionalne obrti bi lahko privedel do pozitivnih rezultatov na področju izobraževanja lokalne skupnosti in vzpostavil pomembno povezavo med snovno in nesnovno kulturno dediščino.

Samostan Khoranashat, Tavush Region, ARMENIJA

Samostan Khoranashat je izjemen primer armenske arhitekture iz srednjega veka. Nahaja se sredi gozdnate pokrajine na severovzhodu države, zelo blizu meje z Azerbajdžanom. V preteklosti je bil pomembno kulturno središče s samostanom in univerzo. Danes je v uporabi le še cerkev, edini prostor čaščenja za bližnji vasi Chinari in Aygedzor.

Od številnih stavb, ki so bile zgrajene v srednjem veku, sta ohranjeni le cerkev Sourp Astvatsatsin in cerkva svetega Kirakija. Obe sta v močno propadajočem stanju, tudi zaradi posledic neustreznih obnovitvenih del v preteklosti.

Samostan ogrožata tako njegov fizični kot politični kontekst. Zaradi njegove odročne lokacije v potresnem območju, kjer se pogosto sprožajo tudi plazovi, so konzervatorska dela še posebej zahtevna, medtem ko nenehni konflikti na meji Armenije in Azerbajdžana predstavljajo veliko tveganje za obiskovalce.

Nominacijo je podalo **Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport Republike Armenije**, švicarska organizacija **Il Germoglio** pa se v tej regiji Armenije že ukvarja z dobrodelnimi akcijami in se zavzema tudi za podporo načrtu ohranjanja in upravljanja samostana in njegovo oživitvev.

Grad Jezeří, Horní Jiřetín, ČEŠKA

Ta velik baročni grad je v močno propadajočem stanju. Posledice več kot 100 let trajajoče intenzivne rudarske dejavnosti v neposredni bližini gradu se kažejo tako v strukturnih problemih stavbe kot v močno spremenjenem naravnem okolju gradu.

Kot sedež družine Lobkowitz je bil grad Jezeří v 18. in 19. stoletju pomembno kulturno in socialno središče. Gostil je številne znane osebnosti, bil je tudi prizorišče prve zasebne izvedbe tretje simfonije Ludwiga van Beethovna leta 1804. V novejšem času je bil grad popolnoma zanemarjen, kar je vodilo do hitro napredujočega propadanja, ki smo mu priča še danes.

Grad je eden redkih preživelih spomenikov med številnimi zgodovinskimi strukturami in naravnimi krajinami, ki so bile uničene zaradi rudarske dejavnosti. Gradu najbližje zgodovinsko mestno jedro je bilo popolnoma izbrisano, sam grad pa je skoraj že doživel podobno usodo.

Obsežnost zgradbe pomeni, da je za oživitvev potreben dolgoročen in drag projekt. Nominacijo gradu je pripravilo **Češko združenje lastnikov gradov in dvorcev** (Czech Association of Castle and Manor House Owners), podprl pa jo je njegov lastnik, **Zavod za nacionalno dediščino** (National Heritage Institute).

Plavalna dvorana Tapiola, Espoo, FINSKA

Eden najpomembnejših primerov povojne moderne arhitekture na Finskem je zdaj v nevarnosti, da bo zaradi nevarnega propadanja materialov popolnoma uničen. Popravilo in utrditev betonske konstrukcije se lastnikom stavbe zdi predraga, zato se zavzemajo za rušenje Plavalne dvorane Tapiola in za gradnjo novega objekta na njenem mestu.

Tapiola je bil eden prvih povojnih projektov "novega mesta" v Evropi, njegova zasnova pa v urbanističnem načrtovanju sledi filozofiji gibanja "vrtno mesto". Središče Tapiole sestavljajo zgradbe različnih funkcij. V srcu mestnega središča je veliko umetno jezero, ki ga obdajajo kulturni center, stolp, cerkev, hotel in plavalna dvorana. Plavalna dvorana Tapiola, ki jo je zasnoval arhitekt Aarne Ervi in je bila zgrajena leta 1965, je simbol evropskih idealov urbanizma v povojni Evropi.

Nominator lokacije, **Europa Nostra Finska**, poziva k restavriranju stavbe, kar bi zagotovilo ohranitev celovitosti urbanega značaja mesta.

Grad Sammezzano, Toskana, ITALIJA

Bogato okrašen grad v Toskani še naprej ostaja ogrožen zaradi propadanja, ki je sledilo uvrstitvi na seznam najbolj ogroženih v letu 2016. Osupljiva, močno občudovana zgradba je v Evropi redki primer eklektične

kombinacije stilov, značilne za orientalistični arhitekturni stil, ki je bil v času njene izgradnje v poznem 19. stoletju zelo priljubljen.

Močan vpliv islamske arhitekture se kaže v zapletenih belih štukaturah, bleščečih in živih barvah ter geometrijskih vzorcih, s katerimi je okrašena celotna notranjost zgradbe. Grad je znamenit tudi zaradi 190 hektarjev velikega parka, ki ga obdaja, v katerem rastejo najrazličnejše vrste dreves, vključno s 57 velikanskimi sekvojami.

Pomanjkanje vzdrževanja, vandalizem in tatvine ogrožajo prihodnost stavbe, njeno stanje pa se iz leta v leto slabša. Številni izjemni elementi te posebne zgradbe so v nevarnosti, da bodo za vedno izgubljeni. Poleg nominatorja dediščinskega območja **Imago Mundi Onlus**, je v kampanji za zagotovitev prihodnosti stavbe še veliko partnerjev, med njimi tudi civilno gibanje **Save Sammezzano Civic Movement**.

Arheološki park Sibari, ITALIJA

Arheološki park Sibari je eno najpomembnejših arheoloških najdišč v južni Italiji. Na le delno odkopanem najdišču so ostanki arhaične naselbine iz 7. stol. pr.n.š., ki je bila porušena v 6. stol. pr.n.š. v spopadu s Krotonom, ostanki klasične mestne postavitve z mrežnim tlorisom, ki jo je zasnoval Hipodam iz Mileta, in ostanki poznejše rimske naselbine.

Najdišče se spopada z izzivom podzemnih voda, ki pokrivajo večino arheoloških ostankov in s poplavami reke Crati. Čeprav je bila pred kratkim izvedena velika investicija v konzervatorska dela na najdišču, v izboljšanje dostopnosti arheoloških ostankov in v njihovo zaščito, najdišče ostaja ogroženo. Grozeča nevarnost naraščajočega nivoja podtalne vode, ki je posledica klimatskih sprememb, lahko razmere najdišča še poslabša.

Nominacijo je podala **Italia Nostra**, da bi poudarila potrebo po učinkovitejšem vodenju in upravljanju dediščine in turističnih potencialov. Svetovalni odbor 7 najbolj ogroženih je uvrstil arheološki park Sibari v ožji izbor, da bi pomagal pri določanju takojšnjih in srednjeročnih učinkovitih ukrepov. Odločitev svetovalnega odbora je bila sprejeta nekaj dni preden je italijansko Ministrstvo za kulturo najdišču podelilo nov status, ki bo omogočal ustreznejše upravljanje arheološkega parka in muzeja.

Hiša Ivicke, Wassenaar, NIZOZEMSKA

Hiša Ivicke leži le nekaj kilometrov od mesta Haag. Zaradi pomanjkljivega vzdrževanja dela objekta, ki je v zasebni lasti, je hiša v vedno slabšem stanju.

Hiša, ki je bila zgrajena leta 1913 v francoskem slogu Ludvika XVI. v gozdnem parku v Dyrehavenu severno od Kopenhagna, je natančna imitacija lovske hiše Ermitaž.

Hiša Ivicke je prepuščena propadanju že približno dve desetletji in je vse bolj izpostavljena vremenskim vplivom skozi razbita okna, puščajočo streho in žlebove, vlaga vdira v notranjost tudi skozi fasadne stene.

Zasebni lastnik hiše je odločno odklanjal izvajanje kakršnih koli vzdrževalnih del, razen najbolj minimalnih popravil stavbe, kar je v popolnem nasprotju z Nacionalnim zakonom o spomenikih (National Monument Law), ki določa, da morajo lastniki stavb z dediščinskim pomenom ustrezno vzdrževati svojo lastnino. Skvoterji, ki stavbo zasedajo od julija 2018, so opravili nekaj nujnih popravil.

Nominacijo je podala Nizozemska nacionalna organizacija za dediščino **Bond Heemschut**, ki je v svoji kampanji za reševanje Ivicke House sodelovala tudi z društvom **Stichting Cuypersgenootschap** (Društvo Cuypers).

Y-blok, Government Quarter (vladna četrt), Oslo, NORVEŠKA

Y-blok, ikonična vladna zgradba s simboličnim pomenom, se zdaj spopada z neposredno nevarnostjo, da bo porušena.

Modernistično stavbo je zasnoval arhitekt Erling Viksjø in je bila zgrajena v petdesetih letih prejšnjega stoletja. Ob koncu gradnje je Pablo Picasso za dekoracijo zgradbe zasnoval dve freski, ki sta bili izdelani v inovativni tehniki peskanja betona. Novo tehniko sta razvila arhitekt stavbe in umetnik Carl Nesjar. "Ribič", ki ga najdemo na fasadi, in "Galeb", ki se nahaja v notranjosti, sta redka primera javne umetnosti, ki ju je ustvaril Picasso.

Leta 2011 je norveški terorist v vladni četrti sprožil bombo, pri čemer je 8 ljudi ubil, 200 pa jih je ranil. Po tem izgredu je odpotoval v mladinski tabor norveške laburistične stranke, kjer je umoril 69 mladincev, še 66 pa jih je ranil.

Stavbe so vzdržale napad. Celotno območje sedaj deluje kot spomin vsem žrtvam napadov in predstavlja simbol odpornosti demokratičnih vrednot, ki jih terorist ni uspel uničiti. Društvo za zaščito kulturne dediščine **Fortidsminneforeningen** je obnovilo svojo nominacijo za 7 najbolj ogroženih (l. 2016 je prišel Y-blok v ožji izbor za 7 najbolj ogroženih), da bi ustavila načrte za rušenje stavbe.

Elektrarna Szombierki, Bytom, POLJSKA

Modernistično elektrarno z ogromnim potencialom za ponovno uporabo ogroža nevarnost rušenja. Szombierki je delovala skoraj 80 let in je ena zadnjih elektrarn na trdi premog v Evropi. Zadnji dve desetletji je prazna in počasi propada, kljub več prizadevanjem, da bi se območje preuredilo v območje za kulturne namene.

Monumentalno modernistično arhitekturo zaznamujejo veličastne fasade iz temno rdeče opeke in trije vitki dimniki. Navdih za prenovu lahko iščemo pri po velikosti in zmogljivosti primerljivih elektrarnah, ki jih najdemo v Veliki Britaniji, na primer v elektrarni Battersea in elektrarni Bankside (Tate Modern), ki sta bili obe uspešno spremenjeni v prostore za kulturno rabo.

Puščanje streh in oken, vandalizem in tatvine so pospešili propadanje zgradbe. Zasebni lastnik je objekt slabo vzdrževal, financiranja za prilagoditev objekta novim uporabam ni bilo na razpolago. Če rešitve za Szombierki ne bo mogoče najti, se bo obrat rušil.

Fundacija za varstvo šlezjske industrijske dediščine, ki je elektrarno nominirala, se zavzema za ohranjanje tega pomembnega in reprezentativnega objekta industrijske dediščine Šlezije.

Beograjska trdnjava in njena okolica, Beograd, SRBIJA

Beograjski trdnjavi, ikoničnemu simbolu mesta, grozi škodljiv projekt izvedbe kabinske žičnice, ki bi drastično posegel v integriteto spomenika.

Beograjska trdnjava je eden najpomembnejših kulturnih spomenikov v Republiki Srbiji, saj trdnjava in njena okolica pričata o prisotnosti ljudi na tem območju od neolitika dalje. To je razvidno iz najdb iz keltskega, rimskega, bizantinskega, madžarskega in bolgarskega obdobja, ter iz srbskega srednjeveškega obdobja pa tudi iz otomanskega in habsburškega cesarstva.

Beograjska trdnjava in njena rimska arheološka dediščina (starodavni Singidunum) sta na seznamu UNESCO kot del največje vseevropske transnacionalne svetovne dediščine "Meje rimskega cesarstva" (Frontiers of the Roman Empire). Ob trdnjavi se nahaja park Kalamegdan, ki je med prebivalci mesta zelo priljubljeno območje, njegov izreden položaj ob sotočju Save in Donave pa ponuja zaščitene razglede izjemne lepote. Nominacijo beograjske trdnjave in okolice je pripravila **Europa Nostra Serbia**.

Plečnikov stadion, Ljubljana, SLOVENIJA

Izvedba aktualnih neustreznih razvojnih načrtov bi močno posegla v integriteto Plečnikovega stadiona.

Stadion, ki je bil zgrajen leta 1925, je eden najstarejših objektov zgrajenih za športne in gimnastične namene v Sloveniji, in tudi eden najzgodnejših tovrstnih objektov v Evropi. Z opečnim zidom ograjena arena objekta na prostem ima obliko podkve povzeto iz starodavnih amfiteatrov, celoto pa poleg arene sestavljajo še v raščen teren vgrajene tribune, kolonada na vzhodni strani, tribune s stebri na zahodni strani in dva glasbena paviljona. Stadion je mojstrovina arhitekta Jožeta Plečnika. Plečnik je v veliki meri zaslužen za današnjo podobo mesta Ljubljana in velja za enega najpomembnejših arhitektov 20. stoletja v Srednji Evropi. Vsa Plečnikova dela v Ljubljani so proglašena za spomenike državnega pomena.

Do leta 2007 je bil stadion redno v uporabi. Novi lastnik načrtuje odstranitev skoraj vseh originalnih elementov spomenika in na njegovem mestu gradnjo novega stadiona. Načrtovane so tudi obsežne nove gradnje, kot so hotelska stolpnica, poslovni objekti in trgovski center.

Nominacijo je pripravilo **Društvo arhitektov Ljubljana**, ki si prizadeva za ohranitev in ponovno uporabo stadiona v njegovi izvorni obliki.

Depo podzemne železnice Cuatro Caminos, Madrid, ŠPANIJA

Po več kot 100 letih neprekinjene uporabe se Depo podzemne železnice v severnem delu Madrida Cuatro Caminos sooča z grožnjo, da bo porušen. Na njegovem mestu naj bi se gradil velik stanovanjski kompleks.

Ta depo je bil prvi, ki je bil zgrajen za sistem podzemne železnice v Španiji. Za njegovo izgradnjo so bile uporabljene enake arhitekturne tipologije, kakršne so bile v uporabi pri gradnji podzemne železnice v New Yorku, kot je npr. "šedasta" streha. Predstavlja redek primer tako v Evropi kot v svetu in kot tak je bistven del zgodovine madridskega metroja.

Čeprav so nekateri objekti depoja že uničeni, so preostale strukture razmeroma dobro ohranjene. Zaradi neprimerne uporabe in pomanjkljivega vzdrževanja območja, skupaj z uporabo spornih materialov, kot je azbest, je potrebna takojšnja intervencija.

Organizacija **Fundación Ars Civilis**, ki je pripravila nominacijo depoja, si prizadeva, da bi bil Depo podzemnih železnic Cuatro Caminos prepoznan kot pomemben element zgodovine Madrida.

Egiptovske dvorane, Glasgow, ZDRUŽENO KRALJESTVO

Že skoraj 40 let prazne Egiptovske dvorane v Glasgowu, mojstrovina arhitekta Alexandera Thomsona, se vedno močneje srečujejo z nevarnostjo, da bodo za vedno izgubljene.

V leta 1872 zgrajeni stavbi so potekala javna srečanja in glasbeni nastopi, na več kot petdesetih stojnicah so prodajali blago z vsega sveta. Petnadstropna stavba je bila zgrajena v klasičnem slogu z nenavadno kombinacijo grških, egipčanskih in asirskih detajlov.

Enote v pritličju so se dosledno uporabljale kot trgovine, zgornja nadstropja pa so doživela številne spremembe in zapostavljanje. Vdor vode, neprimerne spremembe in problematičen izbor uporabljenih materialov za naknadne posege v objekt so močno pospešili propadanje stavbe. Čeprav je bila večina notranje opreme odstranjena ali uničena, je glavna fasada stavbe ostala skoraj nedotaknjena.

Večkrat je bilo že izdano dovoljenje za načrtovanje preoblikovanja stavbe v hotel, vendar so se načrti vedno ustavili zaradi pomanjkanja razpoložljivih javnih sredstev za podporo komercialnemu razvoju.

Društvo za varstvo starodavnih stavb (The Society for the Protection of Ancient Buildings) je nominacijo pripravilo s podporo **Društva Alexander Thomson**, ki podpira raziskave pri iskanju realnih alternativ za uporabo stavbe.